

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Zákon

o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov

K legislatívnemu procesu

- **Pracovná skupina pre tvorbu návrhu zákona o OVP:**
 - ✓ zástupcovia ministerstiev (MŠVVaŠ SR, MH SR),
 - ✓ zástupcovia zamestnávateľských zväzov a združení (SOPK, RUZ, Klub 500, SNOPK),
 - ✓ zástupcovia zriaďovateľov škôl (ŽSK, BSK),
 - ✓ zástupcovia zamestnávateľov (OZPŠaV na Slovensku),
 - ✓ riešiteľský tím Národného projektu Rozvoj stredného odborného vzdelávania.
- Návrh zákona bol priebežne konzultovaný aj s inými odborníkmi na jeho jednotlivé obsahové časti
- Zákon o OVP bol schválený v NR SR **12. marca 2015**
- **Účinnosť nadobudol 1. apríla 2015**

Cieľ zákona

- ✓ reforma OVP
- ✓ zvýšenie záujmu o OVP – motivačné nástroje
- ✓ „poriadok“ v miestach výkonu PV
- ✓ Posilnenie zapojenia zamestnávateľov do OVP
- ✓ absolvent strednej odbornej školy pripravený na výkon povolania v súlade s požiadavkami zamestnávateľa a s motiváciou zotrvať u zamestnávateľa v pracovnom pomere,
- ✓ zavedenie systému duálneho vzdelávania do odborného vzdelávania a prípravy

Predmet úpravy

- ✓ odborné vzdelávanie a príprava žiaka strednej odbornej školy,
- ✓ typy stredných odborných škôl,
- ✓ náležitosti praktického vyučovania,
- ✓ systém duálneho vzdelávania,
- ✓ overenie spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ zmluvné vzťahy medzi zamestnávateľom a strednou odbornou školou a medzi zamestnávateľom a žiakom pri praktickom vyučovaní,
- ✓ hmotné a finančné zabezpečenie žiaka,
- ✓ koordinácia odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce

Miesto výkonu praktického vyučovania

Do 31. marca 2015:

- ✓ v škole, v stredisku praktického vyučovania, na pracovisku praktického vyučovania, v stredisku odbornej praxe, školskom hospodárstve, na pracovisku inej právnickej osoby, na pracovisku fyzickej osoby.

Od 1. apríla 2015:

- ✓ dielňa
- ✓ pracovisko zamestnávateľa
- ✓ **pracovisko praktického vyučovania**

V princípe všetky musia spĺňať požiadavky na základné učebné priestory a požiadavky na základné vybavenie učebných priestorov určené normatívom MTPZ alebo ŠVP

Základné princípy systému duálneho vzdelávania

Zmluvný vzťah

- ✓ Zmluva o duálnom vzdelávaní medzi SOŠ a zamestnávateľom
- ✓ Učebná zmluva medzi žiakom a zamestnávateľom

Výkon PV priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania

- ✓ príprava žiaka presne a konkrétne na povolanie/pracovnú pozíciu podľa potrieb a požiadaviek zamestnávateľa

Prevzatie zodpovednosti zamestnávateľom za PV

- ✓ Zamestnávateľ zodpovedá za organizáciu, obsah a kvalitu PV
- ✓ Uhrádza všetky náklady spojené s financovaním PV

Obsah a rozsah OVP v systéme duálneho vzdelávania

- ✓ je určený **vzorovými učebnými plánmi a vzorovými učebnými osnovami** pre jednotlivé odborné vyučovacie predmety,
- ✓ učebným plánom v systéme DV je vzorový učebný plán,
- ✓ učebnou osnovou v systéme DV je vzorová učebná osnova,

Podiel PV z celkového počtu hodín

- ✓ NSOV 80 %
- ✓ SOV 60 %
- ✓ ÚSOV 50 %
- ✓ VOV 50 %

Zmluva o duálnom vzdelávaní

- Proces „certifikácie“ zamestnávateľa
- Osvedčenie o spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať PV v systéme duálneho vzdelávania
- Uzatvorenie zmluvy o duálnom vzdelávaní
- Písomná forma
- Dohodnutie podmienok spolupráce medzi SOŠ a Z
- Možnosť uzatvoriť zmluvu pre SOŠ s viacerými Z a Z s viacerými SOŠ
- Kontrola kvality V a V - ŠŠI

Nábor žiakov

- Nábor žiakov
 - ✓ zverejnenie potrebných informácií prostredníctvom elektronických i tlačových médií,
 - ✓ účasť na rôznych podujatiach spojených s propagáciou prípravy na povolanie v zamestnávateľom požadovaných študijných odboroch a učebných odboroch,
 - ✓ organizácia exkurzií a priame návštevy zástupcov zamestnávateľov na základnej škole.

Oznámenie o možnosti vzdelávania

- oznámenie o možnosti OVP v SDV
 - ✓ základné informácie o organizácii štúdia v systéme duálneho vzdelávania
 - ✓ možnosti pracovného uplatnenia absolventa,
 - ✓ hmotné zabezpečenie žiaka a finančné zabezpečenie žiaka,
 - ✓ kritériá pre výber úspešných uchádzačov určené zamestnávateľom,
 - ✓ ďalšie informácie určené zamestnávateľom.

Potvrdenie o OVP v SDV

- „Výber“ uchádzača zamestnávateľom
- Vydanie potvrdenia o odbornom vzdelávaní a príprave v systéme duálneho vzdelávania
- Potvrdenie – príloha prihlášky na vzdelávanie
- Potvrdenie obsahuje
 - ✓ identifikačné údaje zamestnávateľa,
 - ✓ meno, priezvisko a dátum narodenia uchádzača,
 - ✓ identifikačné údaje strednej odbornej školy, s ktorou má zamestnávateľ uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní,
 - ✓ záväzok zamestnávateľa pripraviť uchádzača na výkon povolania, skupiny povolaní alebo odborných činností v systéme duálneho vzdelávania po jeho prijatí na strednú odbornú školu, s ktorou má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní.

Špecifiká prijímacieho konania

- Počet žiakov prijímaných do 1. ročníka / samostatne počet žiakov prijímaných do SDV
- Zapojenie zamestnávateľa do určovania kritérií, formy a obsahu prijímacej skúšky
- Riaditeľ SOŠ prijme
 - ✓ samostatne uchádzačov, ktorí boli prijatí na štúdium v SDV
 - ✓ samostatne ostatných uchádzačov.
- Oznámenie zoznamu prijatých žiakov do SDV zamestnávateľovi
- Výzva zamestnávateľa na uzatvorenie učebnej zmluvy

Učebná zmluva

- **Zmluvný vzťah medzi zamestnávateľom a žiakom**
- **Písomná forma, najneskôr do 31. augusta**
- **Náležitosti zmluvy**
 - ✓ Identifikačné údaje zmluvných strán, ŠO/UO
 - ✓ Forma a miesto výkonu PV
 - ✓ Organizácia štúdia
 - ✓ Hmotné a finančné zabezpečenie žiaka
 - ✓ Spôsob zabezpečenia práv a povinností zmluvných strán
- **Dôvody ukončenia zmluvného vzťahu**
- **Dôvody výpovede pre obe zmluvné strany**
 - ✓ Výpovedná lehota najmenej 3 mesiace
- **Informačná povinnosť**
 - ✓ Zamestnávateľ - SOŠ
 - ✓ Zamestnávateľ – SO/PO

Finančné zabezpečenie žiaka

- ✓ odmena za produktívnu prácu (50 – 100 % minimálnej hodinovej mzdy),
- ✓ motivačné štipendium pre žiakov v nedostatkových odboroch vzdelávania vo výške
 - ✓ 65 % sumy životného minima pri priemernom prospechu do 1,8 vrátane,
 - ✓ 45 % sumy životného minima pri priemernom prospechu od 1,8 do 2,4 vrátane,
 - ✓ 25 % sumy životného minima pri priemernom prospechu od 2,4 do 3,0 vrátane,
- ✓ podnikové štipendium do výšky štvornásobku životného minima.

Finančné zabezpečenie nepodlieha dani z príjmov (odmena za produktívnu prácu nedosahuje takú výšku, aby žiak platil daň z príjmu) a ani odvodom do poisťovní, vrátane oznamovacej povinnosti.

Hmotné zabezpečenie žiaka

- ✓ zamestnávateľ zabezpečuje na svoje náklady
 - ✓ osobné ochranné pracovné prostriedky pre žiaka a
 - ✓ posúdenie zdravotnej, zmyslovej a psychologickej spôsobilosti žiaka, ak sa na výkon praktického vyučovania jej posúdenie vyžaduje.
- ✓ zamestnávateľ
 - ✓ uhradza (ak nie je v duále „môže uhradiť“) žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na stravovanie žiaka počas praktického vyučovania vo výške ustanovenej § 152 ods. 3 a 8 Zákonníka práce,
 - ✓ môže uhradiť žiakovi zo svojich prostriedkov náklady na ubytovanie žiaka v školskom internáte a cestovné náhrady za dopravu z miesta trvalého bydliska do strednej odbornej školy, miesta výkonu praktického vyučovania a školského internátu a späť a zo školského internátu do strednej odbornej školy a miesta výkonu praktického vyučovania a späť.

Formy praktického vyučovania

Odborný výcvik

- ✓ odborný vyučovací predmet UO alebo ŠO
- ✓ ŠO rozsah najmenej 1 400 hodín – získanie úplnej kvalifikácie/výučný list
- ✓ pod vedením MOV alebo inštruktora

Odborná prax

- ✓ odborný vyučovací predmet ŠO
- ✓ pod vedením učiteľa odbornej praxe alebo inštruktora

Umelecká prax

- ✓ odborný vyučovací predmet ŠO v oblasti umenia
- ✓ pod vedením učiteľa umeleckej praxe alebo inštruktora

Praktické cvičenie

- ✓ samostatný odborný vyučovací predmet alebo súčasť predmetu iného ako OV/OP/UP
- ✓ pod vedením učiteľa príslušného odborného vyučovacieho predmetu

Spôsob výkonu praktického vyučovania

Cvičná práca

- ✓ odborný výcvik, odborná prax, umelecká prax, praktické cvičenie
- ✓ nácvik zhotovovania výrobkov, poskytovania služieb alebo vykonávania pracovných činností zodpovedajúcich povolaniu, skupine povolaní alebo odborným činnostiam, na ktoré sa žiak pripravuje

Produktívna práca

- ✓ odborný výcvik, odborná prax, umelecká prax
- ✓ zhotovovanie výrobkov alebo ich častí, poskytovanie služieb alebo vykonávanie pracovných činností, zodpovedajúcich povolaniu, skupine povolaní alebo odborným činnostiam, na ktoré sa žiak pripravuje

Tvorba školského vzdelávacieho programu

Ak škola nemá uzatvorenú žiadnu zmluvu so zamestnávateľom

- ✓ prerokuje ŠkVP s príslušnou stavovskou alebo profesijnou organizáciou

Ak škola má so zamestnávateľom uzatvorenú zmluvu o poskytovaní praktického vyučovania

- ✓ prerokuje ŠkVP so zamestnávateľom

Ak škola má so zamestnávateľom uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní

- ✓ vypracúva ŠkVP so zamestnávateľom

Inštruktor

- ✓ zamestnanec zamestnávateľa alebo SZČO
- ✓ dosiahol najmenej vzdelanie zodpovedajúce vzdelaniu v príslušnom alebo príbuznom odbore (prechodné ustanovenie do 31. augusta 2019),
- ✓ najmenej tri roky praxe,
- ✓ ak je to vyžadované, má odbornú spôsobilosť,
- ✓ má potvrdenie o absolvovaní prípravy inštruktora (do roka od začiatku výkonu činnosti inštruktora).

SOŠ v procese PV

- ✓ môže predkladať zamestnávateľovi návrhy na zmenu VUP alebo VUO,
- ✓ pravidelne informuje zamestnávateľa o všetkých dôležitých skutočnostiach o žiakovi, ktorý sa pripravuje v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ môže poskytnúť MOV, UOP, UUP zamestnávateľovi na zabezpečenie PV,
- ✓ môže pri svojom názve používať označenie COVP, ak
 - ✓ spolupracuje so zamestnávateľom, má odporúčané MTPZ, je vzdelávacou inštitúciou podľa zákona o CŽV, spĺňa kritériá určené SO alebo PO,
 - ✓ zriaďovateľ vydá na to súhlas,
 - ✓ rozhodne o tom príslušná SO alebo PO po prerokovaní v krajskej rade pre OVP.

Žiak v procese PV

- ✓ vykonáva iba cvičnú alebo produktívnu prácu zodpovedajúcu povolaniu, na ktoré sa pripravuje,
- ✓ ak preukázateľne úmyselne spôsobí škodu a túto škodu neodstráni uvedením do predchádzajúceho stavu, SOŠ alebo zamestnávateľ môže od žiaka požadovať náhradu škody,
- ✓ náhrada škody nesmie u jednotlivého žiaka presiahnuť sumu rovnajúcu sa štvornásobku minimálnej mzdy,
- ✓ počas PV má práva a povinnosti zamestnanca v oblasti BOZP.

Zákonník práce

- ✓ zamestnávateľ môže so žiakom SOŠ alebo OU, najskôr v deň, keď žiak dovŕši 15 rokov veku, uzatvoriť zmluvu o budúcej pracovnej zmluve, predmetom ktorej bude záväzok zamestnávateľa, že žiaka po ukončení štúdia prijme do pracovného pomeru, a záväzok žiaka, že sa stane zamestnávateľovým zamestnancom.
- ✓ zmluva o budúcej pracovnej zmluve sa uzatvára so súhlasom zákonného zástupcu, inak je neplatná.
- ✓ uzatvorenie pracovnej zmluvy môže zamestnávateľ odmietnuť, ak
 - ✓ nemá pre žiaka vhodnú prácu, pretože sa menia jeho úlohy,
 - ✓ pre zdravotnú nespôsobilosť žiaka vykonávať prácu zodpovedajúcu kvalifikácii, ktorú žiak získal absolvovaním učebného odboru alebo študijného odboru, alebo
 - ✓ žiak nesplnil podmienky klasifikácie a hodnotenia a tieto podmienky boli dohodnuté v zmluve o budúcej pracovnej zmluve.
- ✓ súčasťou zmluvy je záväzok žiaka, že zotrvá u zamestnávateľa v pracovnom pomere po určitú dobu, najviac tri roky, alebo zamestnávateľ môže požadovať od neho úhradu nákladov, ktoré vynaložil na jeho prípravu na povolanie.

Manuál – ako pripraviť svoje dieťa na duálne vzdelávanie od 1. 9. 2016

P. č.	Úloha	Vykoná	Termín
1.	Konzultácia rodičov s výchovnými poradcami a vedením základnej školy o možnostiach dieťaťa študovať v technických odboroch vzdelávania	rodič	september
2.	Navštíviť webové sídlo príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie a oboznámiť sa s ponukou odborov vzdelávania a „certifikovaných“ pracovísk praktického vyučovania zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania www.potrebyovp.sk	rodič / žiak	október
3.	Výber príslušného odboru vzdelávania	rodič / žiak	október - november

4.	Nábor do systému duálneho vzdelávania a vydanie potvrdenia o OVP žiaka v systéme duálneho vzdelávania	zamestnávateľ škola rodič / žiak	január - marec
4.1	Osloviť príslušnú strednú odbornú školu o poskytnutie informácie, či má uzavretú zmluvu o duálnom vzdelávaní so zamestnávateľmi	rodič	január
4.2	Po odporúčaní zo strany SOŠ následné konzultácie s vybraným zamestnávateľom, oboznámenie sa s prostredím a podmienkami vo firme	rodič / žiak	február
4.3	Po prejavení súhlasu rodičov a žiakov a úspešnom pohovore so zamestnávateľom, vydanie potvrdenia o OVP žiaka v systéme duálneho vzdelávania	zamestnávateľ	marec
4.4	Priloženie potvrdenia o OVP žiaka v systéme duálneho vzdelávania príslušnej SOŠ	rodič	do 10. 4. 2015

5.	Podanie prihlášky na strednú odbornú školu	rodič / žiak	do 10. 4. 2016
6.	Prijímacie konanie	žiak	25. 3 – 15. 4. 2016 talentové. 9. a 12. 5. 2016 ostatné. 14. 6. 2016 na nenaplnené miesta.
7.	Reakcia na výzvu zamestnávateľa na plnoletého žiaka, alebo nepplnoletého žiaka a jeho zákonného zástupcu na uzatvorenie učebnej zmluvy	rodič / žiak	06. – 08. 2016
8.	Uzatvorenie učebnej zmluvy so žiakom	rodič / žiak	do 31. 8. 2016
9.	Nástup žiaka do systému duálneho vzdelávania	žiak	2. 9. 2016

Zákon o dani z príjmov – motivačné stimuly

- ✓ odmena za produktívnu prácu nie je zaťažená odvodmi do poisťovní
- ✓ základ dane daňovníka, ktorý poskytuje praktické vyučovanie žiakovi na základe učebnej zmluvy sa zníži o
 - ✓ 3 200 eur na žiaka, ak daňovník poskytne v zdaňovacom období viac ako 400 hodín praktického vyučovania,
 - ✓ 1 600 eur na žiaka, ak daňovník poskytne v zdaňovacom období viac ako 200 hodín praktického vyučovania.
- ✓ ako daňový výdavok si budú môcť zamestnávateľia uplatniť
 - ✓ výdavky poskytnuté na finančné zabezpečenie a hmotné zabezpečenie všetkých žiakov (nielen v duále),
 - ✓ všetky náklady spojené s poskytovaním praktického vyučovania, ktoré v plnej miere znášajú, čo je jedným zo základných prvkov systému duálneho vzdelávania.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť